

esse; paa en Maade kan man maaske sige, at Perioden endte med, at man tabte København, men vandt Landet. Det kan nemlig ikke nægtes, at denne Agitation virkede mere til at vække end til at samle; dette viste sig blandt andet ved, at der i denne Tid blev dannet den ene ny Kvindeforening efter den anden. Saadanne separatistiske Bevægelser viste sig forøvrigt omtrent samtidig i vore Nabolande, og ikke blot blandt Kvinderne, ogsaa i andre Kredse, saaledes blandt Studenter og Kunstnere.

Da Diskussionen stilnede noget af, blev Opgaven i den tredje Periode selvsagt den at *organisere* de Kræfter, som hørte sammen. Den tilfaldt væsentlig Hr. Høgsbro og mig med Støtte af Bladet, repræsenteret af Hr. *Sveistrup* og Frk. *Grundtvig* — en Tid deltog ogsaa Pastor *Malling* i Odder i Redaktionen — og af forskellige Foredragsholdere, hvoriblandt vi i denne Sammenhæng særlig maa nævne Frøken *Anne Bruun* og Fru *Birgitte Berg-Nielsen*.

Følgen af denne Organisation, der traadte i Kraft i 1893, blev, at vi i Dag kan fejre Jubilæet i 12 Kredse, *København, Sorø, Odense, Svendborg, Vejstrup, Aarhus, Aalborg, Horsens, Odder, Sejling, Sinding* og *Rønne*. Kredsene arbejder aldeles selvstændig, men gaar dog alle ind under Fællesstyrelsen og kan optræde samlede, naar Lejlighed gives. Man kunde tænke sig, at denne Organisation i Fremtiden kunde udvides endnu mere, saaledes at ogsaa Kvindeforeninger med Særformaal kunde gaa ind under den. Den vilde da, ligesom det saakaldte nationale Raad i Amerika, kunne omfatte alle danske Kvinder, der arbejder for sociale Formaal.

Efter denne korte Oversigt over Samfundets Virksomhed vil jeg bede Dem følge denne mere i det enkelte. I 1872 oprettedes *Handelsskolen for Kvinder*, i 1874 en *Søndagsskole for Arbejdersker*, i 1876 *Tegneskolen for Kvinder*, der, ligesom Handelsskolen, i 1883 blev en selvstændig Institution. I 1894 oprettedes *Fagskolen for Syersker*.

Anledningen til Oprettelsen af denne sidste Skole var en Undersøgelse af 800 Syerskers Kaar, ledet af nuværende Birkedommer *Sveistrup*, udført ved frivillig Hjælp af en Del